Merci et bravo
à nos illustrateurs !

CROIX-ROUGE
de Belgique

www.lamaisondugraphisme.be

دیپلومونه

دپلوم سرتیفیکیت (ابتدایی اوثانوی)

دهردورې په پای کې زده کوونکو یودیپلوم ترلاسه کوی.

داساسی تعلیماتو سرتیفیکیت **C.E.B** : دابتدایی دوری په پای کی ورانديرکیږی.

دثانوی لومړی رتبې سرتیفیکیت **C.E.1.D** : په ثانوی دوری په دوهم کال په پای کی وراندیزشی.

دثانوی دوهم رتبې سرتیفیکیت **C.E.2.D** : په ثانوی دوری په څلورم کال په پای کی وراندیزشی.

دثانوی عالی تعلیماتو سرتیفیکیت **C.E.S.S** : په ثانوی دوری په شپږم کال (عمومی، تخنیکي اوياهم هنري برخه) په پای اوياهم به اووم کال (مسلکی برخه) په پای کی وړاندیزکیږي.

دتوانایي اوصلاحیت سرتیفیکیت **6 (C.Q.6)** : دثانوی دوري په شپږم کال په پای کې وړاندیزکیږي.

دتوانایي اوصلاحیت سرتیفیکیت **7 (C.Q.7)** : دثانوی دوري په شپږم کال په پای کې وراندیزشی.

دشپږم حرفوی تعلیمی سرتیفیکیت **C.E.P.6** : دثانوی حرفوی برخه په شپږم کال په پای کی وړاندیزکیږی.

دثانوي تکمیلی (بشپړونکی) تعلیمی تصدیق نامې دنرسنګ برخه E.P.S.C : دبشپړونکی مسلکی تعلیماتو په څلورم رتبې په پای کې وړاندیزکیږي.

دمدیریت اساساتوپوهیدل سرتیفیکیت هغه زده کوونکوته ورکول کیږی چی دمدیریت لپاره ځانګړی توانایي ترلاسه کړی ده.

تصدیق نامی:(په ثانوی تعلیماتوکې)

دمدیریت دثانوې تعلیماتوپه دوهمه رتبې (دریم اوڅلورم کال) او دریمه رتبې (پنځم اوشپږم کال) په ترڅ کې، دهرکال په پای کې دا تصدیقنامی وړاندیزکیږی:

د « آ» لارښود تصدیقنامی **AOA** : بشپړبریالیتوب (زده کوونکو لوړوتولګی ته ځی اوکولای شی انتخابی مضامینواودلوست شکلونه انتخاب وکړی).

د « ب» لارښود تصدیقنامی **AOB** : بریالیتوب دمحدودیت سره (زده کوونکو لوړوتولګی ته ځی، مګرصرف کولای شی دشوونکودمشوری پربنسټ انتخاب وکړی). دټولګی شورا، نشی کولای چی په انتقالی برخه کی دپنځم کال په پای کې داتصدیقنامی وړاندیزکوی.

د « ث» لارښود تصدیقنامی **AOC** : ناکامی (جبرا په همدی کال پاتی شی اونشی کولای چی لوړوتولګی ته ځی).

CROIX-ROUGE de Belgique

قاموس

دوالدينوانجمن: دزده کوونکووالدينوګروپ چې غواړي دمکتب کارکونکی سره يوځای دتعليم وضعيت ښه کول لپاره کارکوی. هغوی دمکتب کارکونکی اوزده کوونکووالدينوترمنځ منځګړی دی.

دکډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم: داميکانيزم د نوی راغلی زده کوونکوپه بلجيم کی ده اوهغوی ته دازمينه برابروی چی کولای شی فرانسوی ژبه زده کړی اوپه عادی مکتب کی شامل شی.

يووالي بورډ: دا بورډ دهغه ښوونکوته جوړشويده چی دمکتب ريس له خوانه ټاکل شويده. دهغوی دنده داده چی هغه زده کوونکوچی په کډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم شامل دی، دهغوی سويه اوليول دنيولو پربنسټ، هغوی ته په يوعادی ټولګی معرفی وکړی.

داخلاق مضمون (درس): دامضمون زده کوونکوته دشهروندي حقوق اودنده، دديموکراسی بنسټونه، آزادی، اړيکی اودانتقادي روحيی پرمختک زده کوی.

وظايف يا کورنی کارونه: هغه ليکل کارونه، تمرينونه، اوهغه درسونه ده چی زده کوونکو، ددرسی ساعتونه بهر، ترسره وکړی. دی دندونه دښوونکوله خوانه وسپارل شويدی.

ديپلم: هغه مدرک ياسند دی چی ثابت کوی چی تاسو په يو آزمون کی بريالی شوی دی

آزادښونځي: هغه ښونځي ده چی د مذهبی انجمنونه له خوا تنظيم شويده.

رسمي ښونځي: دا ښونځي درسمی قدرت له خوانه رامنځ ته شويده.

خصوصی ښونځی: هغه ښونځی ده چی دولونی - بروکسل له خوانه مالي مرسته نشي.

آزادزده کوونکی: هغه زده کوونکوده چی ديوتعليمی کال شرايطونه پوره نه دی کړی او ياهم په جدي شکل کی درسونه نه تعقيب وی. ددی له امله، دهغوی تعليمی کال نه شميرېږی او نشی کولای چی په لوړوټولګی ته ځی.

آزموينه: ليکلي يا شفاهي آزموينه ده چی ده زده کوونکو سويه مشخص کوی.

دټولګی دورځپاڼي: هغه کتابګوټي يا جنتري دی چی زده کوونکو خپل درسی ساعتونه اوتمرينونه په کی يادداشت وکړی. همدارنګه داکتابګوټي دزده کوونکووالدينو اوښوونکوته دازمينه برابروی چی هغوی کولای شی يوبل سره تماس ولری.

دنشتون جوازنامه : هغه مدرک ياسند ده چی دزده کوونکونشتوالی توجيه کوی اوبايد په ټاکلی وخت، چی دمقررات له خوانه تعيين شويده، په اداري برخه کی وسپارل شی. (دمثال په توګه : دداکترتصديق).

داخلي اصول اومقررات (اِر او آی): داسند (مقررات) دزده کوونکوده ثبت نام په وخت کی، والدينوته وړانديزشی. په دی سند کی دمکتب مختلف قوانينو چی بايد مراعات شی، توضيح شويده. همدارنګه دقانون سرغړونه سزاهم يادونه شويده.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

په کوم ځای کې کولی شم نور اطلاعات ترلاسه کړم؟

ویب پاڼې:

دهغه مکتبونو لیست چی دکډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعلیمي میکانیزم لری، د پی ام اس لیست اودمختلف تحصیلی لیولو، ثبت نام کول او نورمعلومات... www.enseignement.be

دکاردبیلابیلودورو www.devenirKLK1.be

لارښود www.orientation.be

دکاربیلابیلودورو اولارښود www.siep.be

دمرسته سرویس www.aidealajeunesse.cfwb.be

د ژباړه (ترجمه)، ترجمان اودفرانسوی ژبی کورسونو سرویس www.cire.irisnet.be

دکورنیودنده لپاره ښونځی www.ffedd.be

دتعلیم اوتحصیل په اړوند ټیلیفون شمیرو سرویس، لارښود، دکاردورې، دتحصیل لیول ... www.guidesocial.be

دمساوی اوبرابرفرصتونه اودتوکمپالنې پرضد مقابلې مرکز www.diversite.be

ګټور تیلیفون شمیرې:

رایګان یا مجانې ټیلیفون شمیره،« مکتب اووالدین»، دهغوشاګردانووالدینولپاره چی په مکتب کې دخشونت قربانې اویاهم شاهد دی: **080095580**
د دوشنبه تر جمعه د 9 بجی تر 13

رایګان شمیره، دثبت نام کول مرسته لپاره خدماتی برخه : **080018855**

ګټورادرسونه:

دشغل اوتحصیلاتو لپاره معلوماتې سرویس SIEP

: Bruxelles	109-111, Rue de la Poste, 1030 Bruxelles	02/640 08 32 •
: Charleroi	51, Boulevard P. Janson, 6000 Charleroi	071/33 12 06 •
: Liège	26, Rue Saint-Gilles, 4000 Liège	04/222 08 78 •
: Mons	101, Chaussée de Binche, bloc C, 7000 Mons	065/33 48 22 •
: Namur	12, Rue de Saintraint, 5000 Namur	081/25 14 00 •
: Wavre	13, Rue de Flandre, 1300 Wavre	010/47 10 80 •
: Libramont	39A, Grand Rue, 6800 Libramont-Chevigny	061/21 32 21 •

دآدرس دبدلون په صورت کې څه باید وکړو؟

زه باید مخکې ددی نه چې زماماشوم مکتب نه ووځي، دمکتب مدیرته خبرتیا ورکوم. که ممکن وی، دنوې مکتب ادرس هم هغوی ته ورکوم.
که زما ماشوم په ابتدایی دوره وی: دښونځی پریښودل پاڼه یاسند ماته ورکول کیږی. دا پاڼه باید پوره شي اونوی مکتب ته وسپارل شی.
په ثانوي دوره: دنوی ښونځی ریس دمخکینی مکتب ریس سره، دپرونده ترلاسه کول لپاره، تماس به ونیسی.

په کوم ځای کې کولی شم فرانسوی ژبه زده کړم؟

په ځینوسره صلیب کمپونوپه بلجیم کې دفرانسوي ژبه کورسونه شته.
په اکثرښارونوکې ځینومراکزودفرانسوي ژبه زده کول لپاره شتون لری.
دزیاتره معلومات لپاره کولای شې په دی ویب پانه وګوری.

http://www.guidesocial.be/

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

په ښونځی کی دنوروستونزولپاره چا سره باید تماس ونیسم؟

که هغه کسانوسره چی په مکتب کی کارکوی ستونزی سره مخامخ شم، په ځینی ښارونوکی، کولای شم انترکلتوریل منځګروسره تماس نیسم. هغوی کوشش کوی چی دمکتب سره د خبرواترو لپاره یولاری پیداشی. دا ماته کومک کوی چی مکتب سره تماس نیسم او یوبل سره زیاتره نژدې شو.

که زما ماشوم دتوکمپالنې (نژادپرستی) یاراسیسم قربانې ده او یاهم په دی عمل کی شاهد ده، زه باید عمل وکړم. لومړی باید هغه کسانوته معلومات ورکوم چی په مکتب کی اساسی نقش لری. همدارنګه زه کولای شم، ټولنیزروانی مرکزونه سره چی کولای شی په ټولګی کی انترکلتوریل برنامی جوړوی، معلومات ورکوم. ددی نه وروسته، دبشری حقوق ځانګړې سرویس کولای شی ماته ملتیا او لارښوونه کوی. دمساوی اوبرابرفرصتونه اودتوکمپالنې پرضدمقابلې مرکزهم آماده دی چی زمونژراپورونه اوشکایتونه دتوکمپالنې لپاره ومنی اوددوی پرضد اقدام وکړی.

http://www.diversite.be

یو رایګان یا مجانې ټیلیفون شمیره،« مکتب اووالدین»، دهغوشاګردانووالدینولپاره چی په مکتب کې دخشونت قربانې اویاهم شاهد دی، داجبارې روزنې عمومې مدیریت له خوانه رامنځ ته شویده.

Ecole et Parents
0800/95 580
numéro gratuit d'information

کله زما ماشوم ته، په مکتب کي، کوم تحصيلي ستونزي پيښيږي، چا ته بايد مراجعه وکړم؟

ځيني مکتبونو دزده کونکوستونزي لپاره ځيني حل لاره وړانديزکوي. ددي لپاره زه کولای شم ښونکو يا معلمينو سره تماس ونيسم. که زما ماشوم دزده کړي لپاره ستونزي سره مخامخ دي، دکورنيوډنډولپاره ښونځی شتون لري. (ای.د.د.) دامکتبونه، دتحصيلی ځای نه بهردی او زماماشوم ته مختلف فعاليتونه وړانديزکوی. دهغوی يوشميرته بايد هزينه يالګښت ورکړل شي.

دهغوی مکتبونو(دکورنيوډنډولپاره ښونخی) ليست په دي سايت کي www.ffedd.be : .شتون لري

ځيني وختونه، دتحصيلی مشورې خدمتونه (سرويس)، کولای شي زماماشوم سره مرسته وکړي. کله چي دښونځی نه وتلی يا اخراج شويده اوياهم په مکتب که حاضرنشي.

دزياتومعلوماتو لپاره، په انترنيتي خدماتو سايت او يا د ځوانانو دمرسته لپاره اختصاصي برخه مراجعه شي: www.aidealajeunesse.cfwb.be

د رواني روغتيايي مرکز د مرسته لپاره ده.

هرمکتب په يوټولنيزرواني روغتيايي مرکز (پی ام اس) ته اړتيا لري. په دي مرکزکي ارواپوه (روانشناس)، ټولنيزمشاور اويوداکتريا نرس شامل دی.

هغوی دزده کوونکواو دهغوی والدينو دستونزي دحل لارپيداکولو لپاره (تحصيلي لارښود، داړيکي ستونزي اونورو....) هلته دی. دماشومانو، ځوانانو اوهمداسي دوالدينوسره مرسته دهغوی ډنډه ده. هغوی، دزده کوونکو دپرمختک اودهغوی دتحصيلی اوژوند پروسی مرسته لپاره برنامی وړانديزکوی.

همدارنګه، پی ام اس مرکزونه، دزده کوونکودلارښود لپاره، نظرونه وړانديزکوی. هغه کسان چی په دی مراکزوکارکوی، هغوی اسراريا رازونه ساتی. هغوی دا اجازه نلری چی معلومات نورته ورکوی.

هغه ورځ چی زما ماشوم په مکتب کی ثبت نام شی، د پی ام اس مرکزنوم ماته ورکول کيږی.

زه کولای شم چی له هغه پی ام اس مرکزچی دزما ماشوم مکتب سره همکاردی، ملاقات غوښتنه وکړم. ددی لپاره کوم لګښت يا کوم مصرف نه ورکوم.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

دروزنې منځګړی څوک دی اوڅه کارونه کوي؟

دروزنې منځګړی یوبرخه دهغه میکانیزم ده چې له ولونی- بروکسل فدراسیون څخه رامنځ ته شوی ده. هغوی دتحصیل ترک کول اودنشتوالی وړاندوینه اوخبرداری ورکول اوهمدا رنګه دخشونت (تاوتریخوالي) له زده کوونکوله خوا، په اړه مداخله کوي.

دښونځی ریس، ښوونکی، والدین اوزده کوونکی کولای شي هغوی سره تماس ونیسي. دخلکوترمنځ اړیکی آسانول دهغوی یوه بله دنده ده.

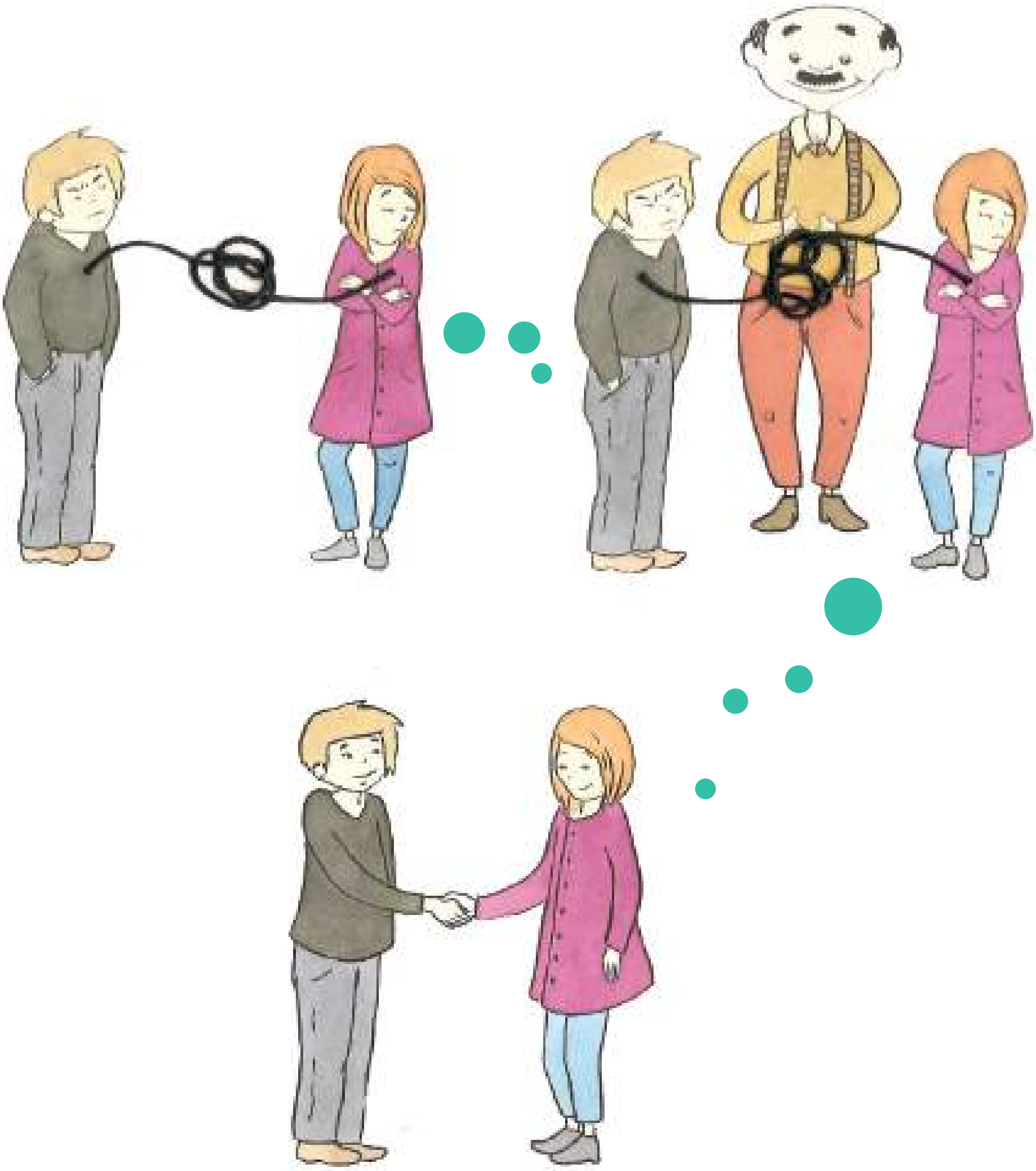

د ورزش (دتربيت بدني) ټولګی څنګه ده؟

دورزش ټولګی لکه نورټولګي اجبارۍ ده.

زماماشوم باید خپل ضروري شیان (سپین بوټان، شورت، تي شيرت اونور...) ولري.

دټولګی ورځپاڼي څه ده؟

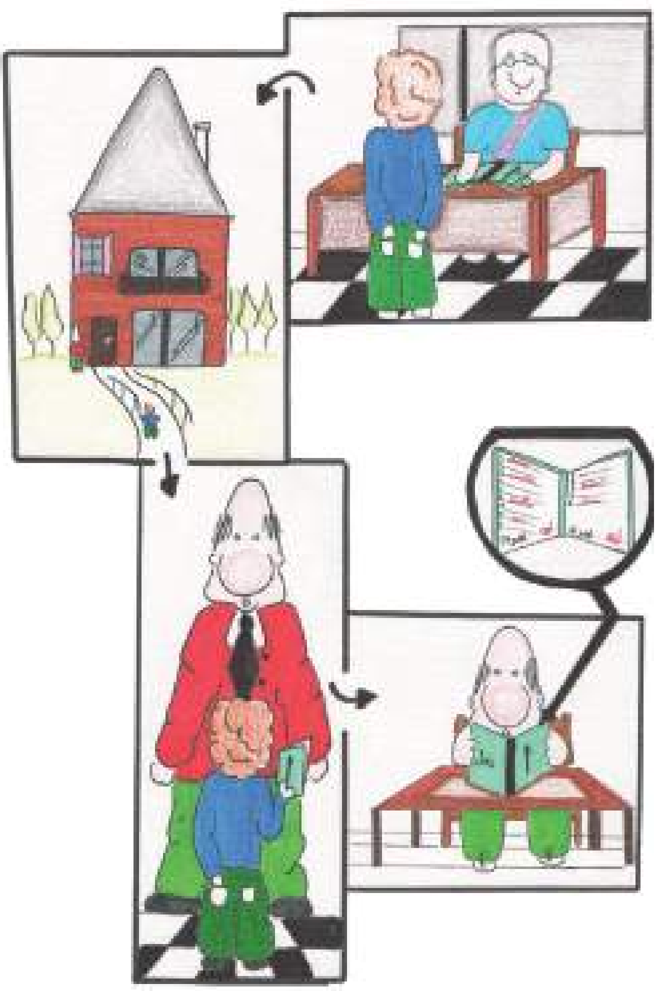

دایوکتابچه ده چې زماماشوم ته اجازه ورکوي چې دټولګی هرساعت، مضمونونه او کورنی کارونه (تمرینونه) ولیکې. ممکنه ده چې یوجنتري اویایوکتابچه وی.
ښوونکی، خپل اطلاعات اویاداښتونه په کی ولیکي. دټولګی ورځپاڼي، دښونځی او دزده کوونکودفامیل داړیکې زمینه برابروي.
زماماشوم، باید هروخت ده ټولګی ورځپاڼي خپل ځان سره ولري.
زه باید په منظمه ټوګه دا ټولګی ورځپاڼي وګورم اولاسلیک کړم.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

څه قواعد باید په ښوونځي کې احترام شي؟

زده کوونکی باید په خپل وخت ټولګی ته حاضرشي. ناموجه ځنډ کولای شي د سزا لامل شي.

دلوست په وخت کی، باید دښوونکوخبرو اتروته پاملرنه وشي. کله چې غواړم خبرې وکړم، باید خپل لاس اوچت کړم اوانتظارپاتې شم ترسو، ښوونکی ماته اجازه راکړي. کله چې نورخبرې کوي، دهغوی خبرې غوڅول ښه کارنه دي.

داړیرضروري ده چې زمونږشخصی شیان (لکه کتابونه، کتابچې، قلمونه، پنسلونه، واکمن اونورو...) موږسره وی. ښوونکی کولای شې هغه زده کوونکوته چې خپل شخصی شیان ورسره نه وی، سزا ورکړي. هرښونځی اوهرښوونکی کولای شې، ځانګړي شیان له زده کوونکونه وغواړي.

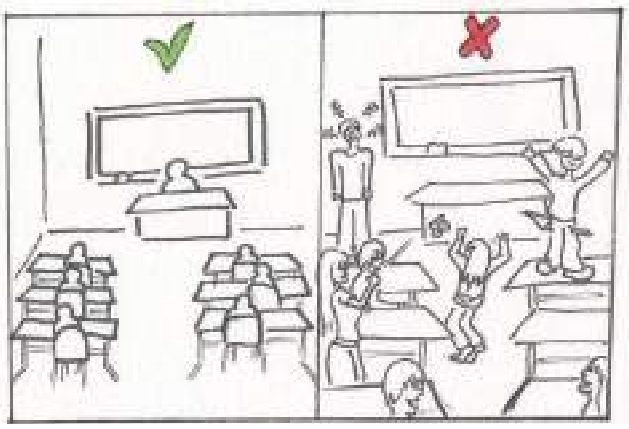

هغه زده کونکي چې قوانینوته احترام نکوي، څه ډول سزا ورکول کیږي؟

مجازات (سزا) دتخلف سره تړاولري. زه دیومکتوب له خوا، دهغه مجازات په اړه چې زما ماشوم لپاره په پام کې نیول شوی ده، معلومات ترلاس کوم.

انضباطي یادونه، دترسره شوي کارلپاره، دټولګی ورځپاڼي کې به ولیکل شي.

دوتلوممنوعیت، دا په دې معنی ده چې زما ماشوم دځانګړوساعتونوکې، سربیره ددرسی ساعتونه ښونځی کې پاتې شي.

دیوټولګی څخه لنډمهاله اخراج، یعنې زماماشوم نه شي کولای چې، په یوه ځانګړي ټولګی، په ځانګړوساعتونوکې حاضرشي.

لنډمهاله اخراج، زماماشوم په یوه ځانګړی وخت، لکه څوورځی، نه شي کولای چې په ټولګی کې ګډون وکړي.

دایمي اخراج، یعنې زماماشوم اجازه نه لري چې ښونځی ته لارشی. په دې صورت کې، هغه بل ښونځی ته ځي. داخراج نه مخکې، ښونځی باید یوپروسیجرترسره کړي.

يوه اونی اویوه ورځ څنګه تيريږي؟

اونۍ ددوشنبې نه پيل، اودجمعه ورځ په16 بجو ختميږي. په عمومې ډوګه، په چهارشنبه کې صرف سهاردرس دی (ځينې وختونه زده کوونکی دمجازات په ډوګه باید ترغرمې وروسته پاتې شي). ځينې وخت، اضافي فعالیتونو، په چهارشنبه کې، له غرمې وروسته تنظيم شوی دی.

هرښونځی، دروزنې دپيل اوپای ساعتونو لپاره تصميم نيسي. دا په داخلې نظم مقرره کې ټاکل شوی دی.

هرورځ ماشومان، په سهارکې يوتفريح، اودډوډۍ لپاره، په غرمې کې يووقفه لري.

په ابتدايي دوره کې:

په عمومې ډوګه، ښونځی د 8 بجو او 9 بجو ترمنځ پيل، او د 15:30 او 16 بجو ترمنځ ختميږي.

په ثانوې دوره کې:

هرټولګی يوخاص مهال ويش لري. دکال په پيل کې، ښوونکی زده کوونکوته يو «کورس مهالويش» ورکوي. په ثانوې دوره کې دا امکانات شته چې، ددرس دپيل اوپای وختونه، ورته نه وي.

په ثانوې کې، زده کوونکی، دهرمضمون لپاره، ښوونکی بدلوي. په عمومې ډوګه، زده کوونکی، په هردرسې ساعت کې ټولګی بدلوي.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

ځنګه دښونځی تعلیمي کال تیرېږي؟

په بلجیم کې، تعلیمي کال د سپتمبرپه میاشت کې پیل کیږي.

دیوه کال په اوږدوکې، مختلفی رخصتې شتون لري

- داکتوبرپه پای اودنوامبرپه پیل کې شاوخوا: دمني رخصتي یا د توسن رخصتی (یوه اونۍ).
- ددسامبرپه پای کې: دژمي رخصتۍ یا نویل (دوه اونۍ).
- په فبروري کې: ددوبي یا کارناوال رخصتي (یوه اونۍ).
- دمارچ په پای کې اودآپریل دپیل ترمنځ: پسرلي رخصتي یا پاک (دوه اونۍ).
- تعلیمي کال دجون په میاشت کې پای ته رسیږي. نوزده کوونکی دوه میاشتی رخصت دي.
- په همدا ډول داختروځې په بلجیم که رخصتي دي اوپه دې ورځې ښونځی، ادارات اوځینې دوکانونه بند دي.

دلومړنۍ زده کړې، دآزموینی وخت اوطرزالعملونه، په داخلي نظم مقرره کې لیکل شوی دی. اساسا زده کوونکی، دتعلیمي کال په اوږدوکې، دارزوني لاندې دي. دشپږم ابتدایي په پای کې، ماشوم باید یوآزموینه چې سرتیفیکیت لري (اساسی زده کړوسرتیفیکیت) یا CEB ورکوي. که بریالی شی، کولای شي په ثانوي دوره کی شامل شي، که ناکام شی، لومړی کال «متفاوت» ته ځي.

دثانوي دوره، آزموینی، په عمومي توګه، ددسمبر یا په جنوري اویاهم په جون کې اخستل کیږي. کله چې آزموینې اصلاح شوي، ښونځی زده کوونکوته خبرتیا ورکوي.دکال په اوږدوکې، ماته بله خبرتیاهم له ښونځی له خوا راکول کیږي چې ماته اجازه راکوي چې زما ماشوم پرمختک تعقیب وم.

په کال کې څوځلې غونډې، دښوونکواودوالدینو ترمنځ، کیږي. ښونکی، زماماشوم پرمختک، چلند په ټولګی کې اوداسې نورماسره شریک کوي اوهمدارنګه زه کولای شم چې پوښتنې وکړم. داډېرمهمه ده چې هرکله زه په دی غونډو کې ګډون وکړم.

دښونځی کلیزه په دې ویب پاڼې لټول دی
: **http://www.enseignement.be**

څنګه زما ماشوم ثبت نام کړم؟

زکولای شم دکال په هروخت کی زما دماشوم ثبت نام وکړم.

دثبت نام لپاره، زه خپل ماشوم سره یوځای ښونځی ته ځم. دثبت نام لپاره، اداري پرسونل ځيني اسنادونه ضرورت لري. نوددې لپاره داډيره مهمه ده چې ځينې کاغذونه لکه (انیکس 26، اورنج کارت، دهويت کارت....) له ما سره وي. دلومړی ثانوې ثبت نام لپاره، يوفورمه د ابتدايي ښونځی له خوا ماته به راکړل شي. زه بايد دا فورمه ډکه کړم اوهغه ثانوې ښونځی ته چې انتخاب مې کړي ده ورانديز کړم. له دې وروسته، ددوی پريکړه به ماته اعلان شي.

دثبت نام په وخت کې، دداخلي نظم مقرره ، دښونځی تعليمي پروژه، دتعليم عمومي مقررات اوهمدا رنګه دتدريسي مواد يوليست، د رواني-طبي-ټولنيز مرکز نوم، چې زماماشوم ښونځی ته اړتيا لري، ماته به راکړل شي. هغه وخت، ماته يوفرصت دي، چې دښونځی په اړه معلومات ترلاس کړم

داامکانات هم شته، چې دځای دنشتوالي له امله، زه ونشم کولای زماماشوم په هغه ښونځی کی چې زه غواړم، ثبت نام کړم. مګرداښونځی مسوليت لري چې ماته يو تصديق راکړي چې ما دثبت

نام لپاره غوښتنه کړی ده. له دې وروسته زه بايد د بل ښونځی پلټنه وکړم. ددې لپاره زه کولای شم چې دفرانسې ټولنې دنوم ليکنې ملاتړبرخی، له وړيا تلفون 080018855 له لارې مرسته غواړم.

رايګان اواجباري روزنې

داساسې قانون (24 ماده) او د «ماموريت» فرمان (100 مادی اونورو پربنسټ، تعليم ته لاسرسی تراجباري زده کړې پای پوری مفت دي. په عمل کې، پرته دشخصي ښونځيو، ټولوښونځيو، له ولونې - بروکسل فدراسيون له خوا تمويل کيږي.
نودتاسوماشوم ښونځی کی، د با کيفيته زده کړولپاره، مالې مرسته ترلاسه کوي. خودامرسته نشي کولای چې ټولومصارفوته ځواب ووای، له دې امله، ځينې اجباري اواختياري لګښتونو تاسوته په ګوته کيږي.
دتعليمې کال له پيل څخه مخکې، ښونځی يوسند تاسوته درکوي چې ده مصارفو يا دلګښتونواټکل يی کړی ده اوتشريح کوي چه څنګه دا لګښتونه ويشل شوی دی.
کله چې تاسونه شي کولای دغه لګښتونه ورکړې، تاسوکولای شې دښونځی مديريابل مسول سره ددې لپاره خبري وکړی. ممکنه ده چې يوه دحل لاره د دی لپاره پيداشي.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

دمالي مامور: دښونځی دمحاسبې د برخی مسول دي. هغه دمالي چارو مديريت کوي. دبيلګې په توګه، دښوونکولپاره تجهيزاتوپېرودلو تنظيم کول، دکانتين لپاره تيکيت خرڅول، دښونځی کتابونه په امانت ورکول اوخرڅول.

دزده کوونکود روزنې د څارونکودارالانشا: هغوی دزده کوونکوننوتل او وتل اوهمدارنګه دهغوی نشتوالی کنټرول کوي. هغوی دتفريح وخت کی، دهليز اوکانتين نه نظارت کوي او کولای شي چې دزده کوونکو ثبت نام وکړي.

ښوونکي: په ثانوي دوره کی، هغه ښځينه اونارينه وي چې اساسآ يوازې يومضمون (رياضي، فرانسوي، سپورت ...) تدريس کوي.چه دوی د دی ترينينګ اود دی ديپلوم په دی مضمون کی ترلاسه کړی دي. نوله دې امله، دهرمضمون لپاره يوښونکی ده.

خوکله ناکله يوشميرېې دوه اويا درې مضمونونه تدريس کوي.

په DASPA کی ځينې ښونځی ځوښوونکی لري، خوکله ناکله يو ښونکی ټول مضامين تدريس کوي.

چپراسيان: دپاکې، حفظ اومراقبت مسول دي، خودښونځی پاکوالې اوصفايې دټولومسوليت دي.

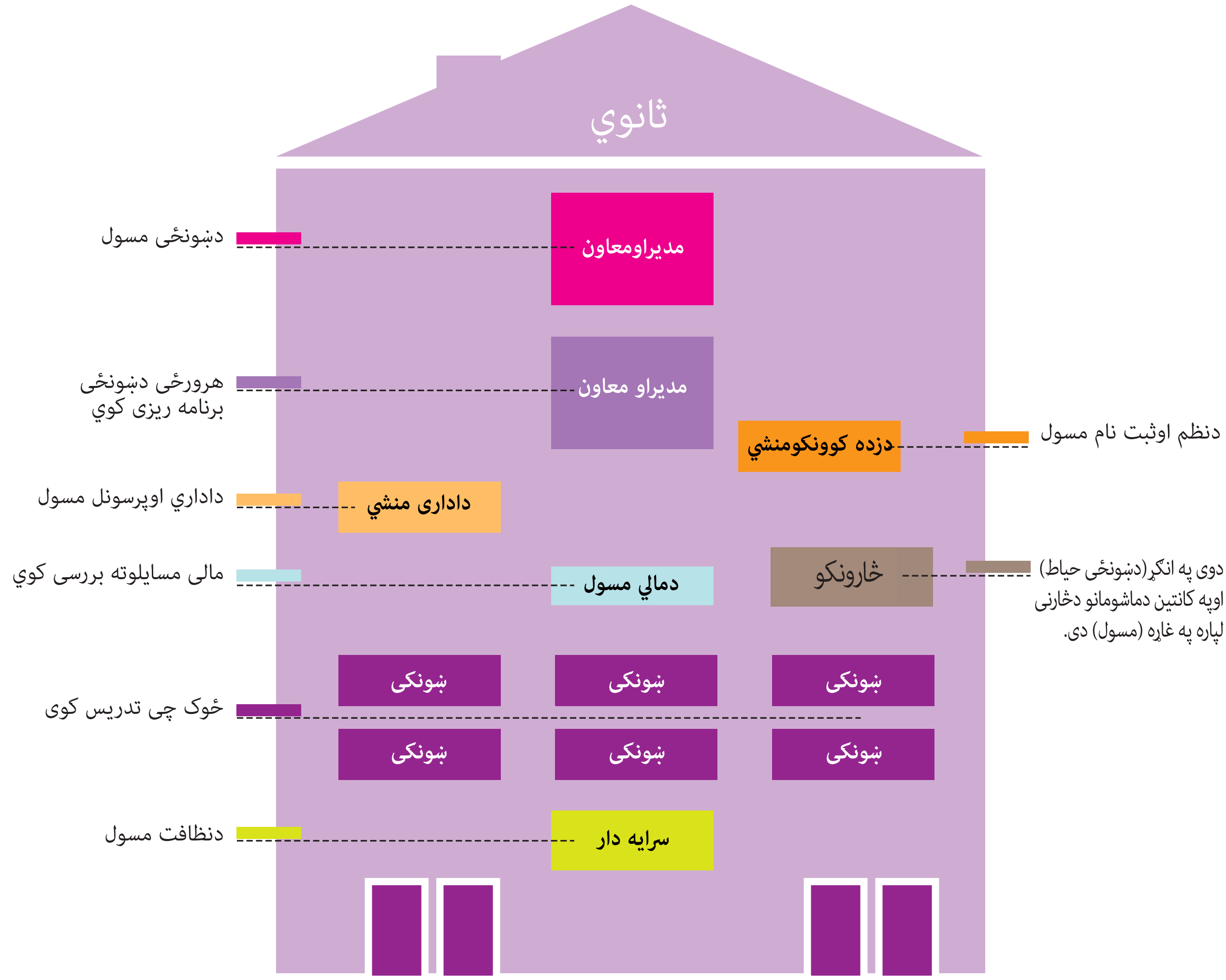

څوک په ښونځی کې کارکوي؟

چمتووالي او ابتدايي

نځی ريس چې هغه ته مديريامديره هم وايي: هغه ښونځی اداره کوي اودښونځی مسول يا مسوله ده.

ښونکی:هغه ښځی اونارينه چې يو ترينينګ اويو رسمي ديپلوم يی ترلاسه کړی وی. په چمتووالي اوابتدايي دوره کې، هغوی ځومضامين تدريس کوي، دتفريح ساعتونو څارنه کوي، دټلوګی بورډ ياشورا کی ګډون کوي،

دزده کووکو والدينو سره ګوري. هغوی د ټولی زدکړی په دوره کی، زده کوونکوسره ملتيا کوي اومرسته کوي چې هغوی سترشي.

کارکوونکی:د کوټی اوټولګيو پاکوالی اومراقبت کوي.

په ځينوښونځيوکې، بهرني څارونکو، سهاراوماښام له ماشومانو نه په نرسري کې ساتنې کوي. په ځينوخاصوشرايطوکی لکه په غرمه کې هغوی ته ډوډی ورکوي.

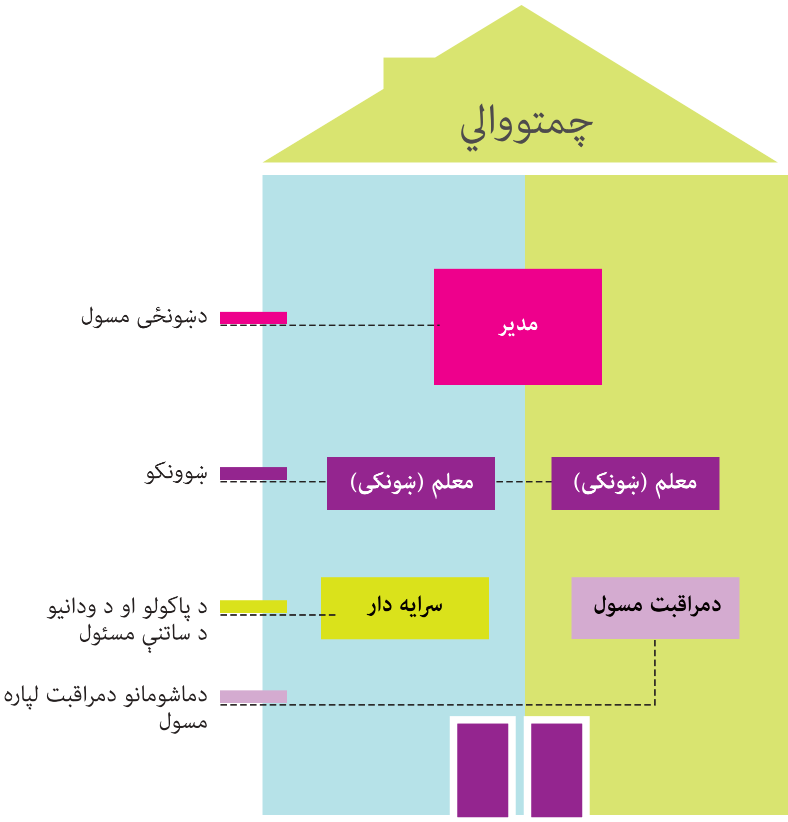

په ثانوي دوره کې

په دی دوری کی ښونځی لوی ده، زده کوونکی اودښونځی پرسونل هم ډيردي.

دښونځی ريس ته په رسمي شبکه (رسمي شکل) کې پريفی يا پرفيت او په آزاد شبکه (آزادشکل) کې مديريامديره وايي. هغه ښونځی اداره کوي اودښونځی مسول دي.

پرووېزور (په رسمي شکل) يا دمديريامديره معاون يا معاونه (په آزادشکل) دعملي ژوند په ښونځی کې مسول دي اوکله چې مديريامديره غيرحاضر دي، دهغه يا دهغې پرځای ښونځی اداره کوي.

دريس منشی ، داداري له مخې دښونځی پرسونل اداره کوي.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

برخه روزني سیستم

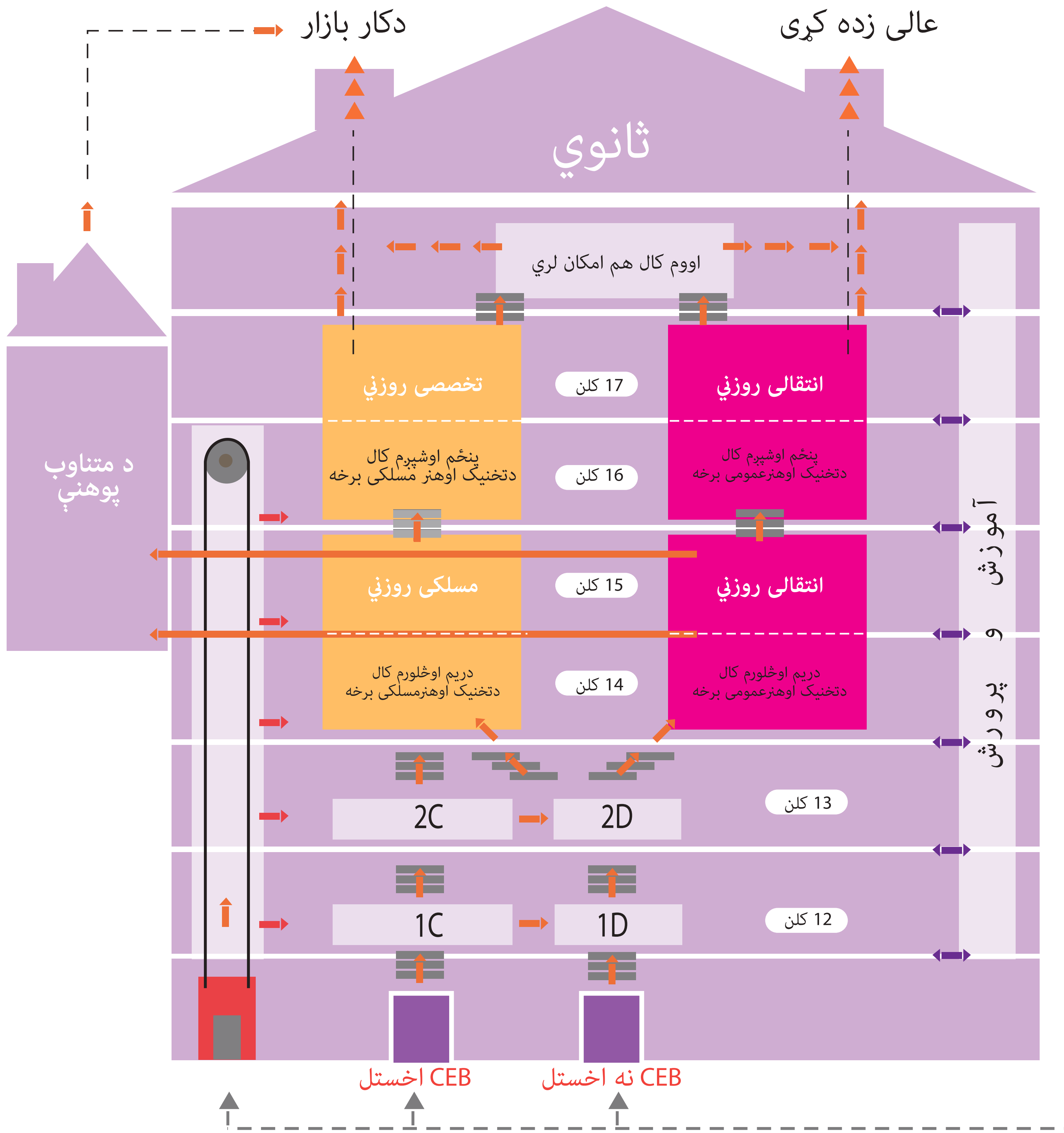

دبلجیم دفرانسوي ژبي

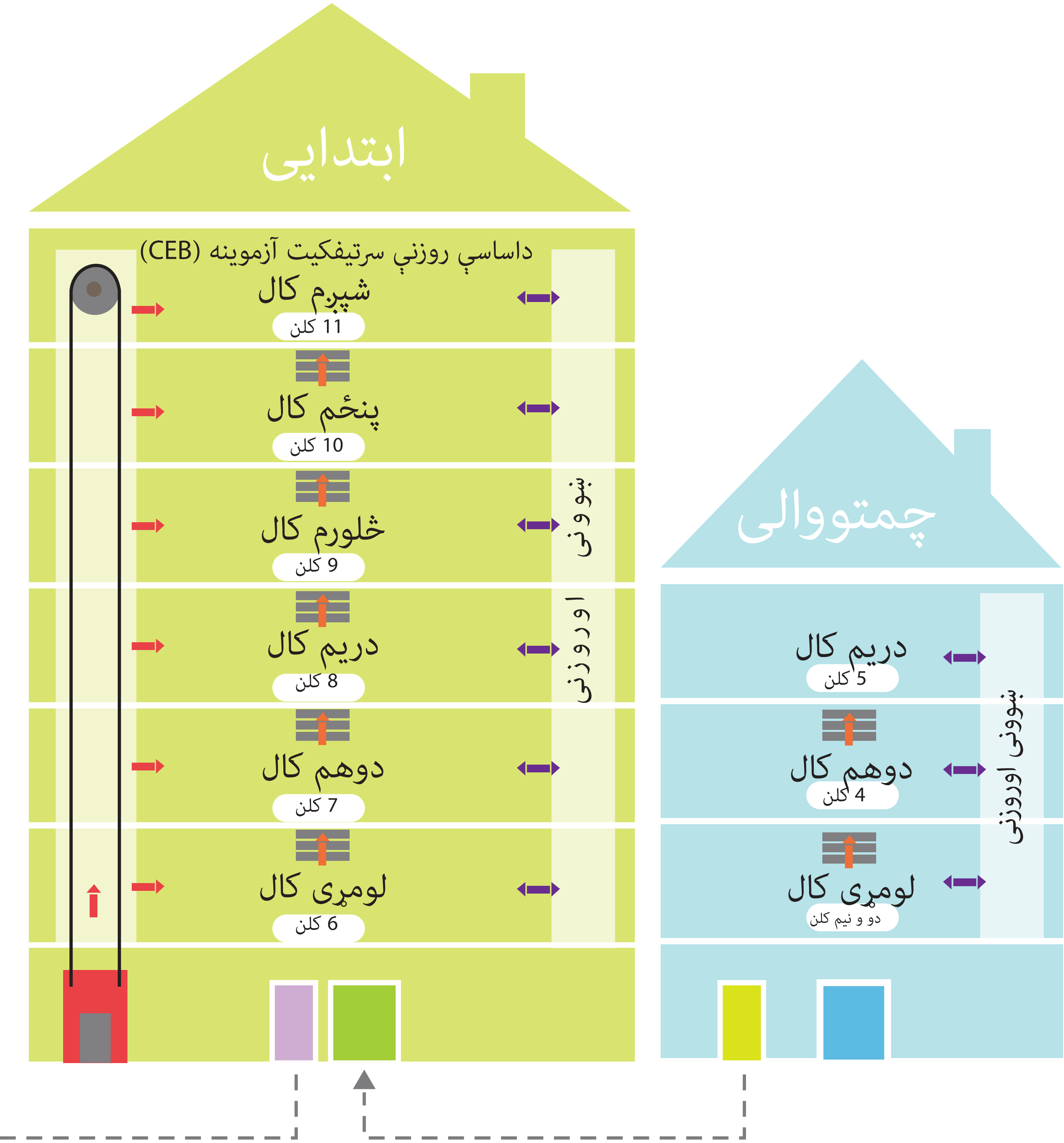

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

دکډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم څه دي؟

ځيني ښونځي، هغوبهرنيو زده کونکوته ښه راغلاست وايي چې په فرانسوي ژبه نه پوهيږي اودتعليميي سيستم په اړه کوم معلومات نلري. دا زده کونکي يوه هدفمنده ملاتړته ضرورت لري ترڅوچې هغوی، لکه د نوروزده کونکو، دا چانس ولري چې ديوهنې له لارې پياوړتيا ترلاسه کړي. نوددې لپاره، دکډوالوزده کونکوښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم، د يوی ټوپيري مودې په ترڅ کې (له يوی اونۍ څخه تر 12 مياشتواو حداکثر 18 مياشتو)، دمهاجرينوزده کونکوته ښه راغلاست وايي. په دغه موده کې، هغوی له يوی ځانګړې لارښووني څخه ګټه واخلي چې هغوی ته اجازه ورکړي چې خپل ځان ، په ټولنيزاو کلتوری اودبلجيم ښونځی سيستم سره برابرکړي. له دې نه وروسته، هغوی هغه روزنې ته چې هغوی ته مناسبی دي، لارښوونه وشي. کله چې، ښوونکي پدی پوه شی چې زده کوونکی کولای شي چې يوه«عادي» ټولګی ته شامل شي، هغه وخت يووالي بورډ سره راټوليږی. نوهغو، دزده کوونکوظرفيت اوتوانايي له مخې، تصميم نيسي چې هغو کوم ټولګی ته معرفي کوي اوزده کوونکوته ډيپلوم ورکوي. په دې ډول، زده کوونکی دکډوالوزده کونکوښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم، پريږدي.

تاسوکولای شي چې دهغوښونځيوفهرست چې انتقالي ټولګی لري له دې ويب پاڼې ترلاسه کړي **/http://www.enseignement.be**

دکډوالوزده کونکوښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم، شموليت لپاره:

دقانون پربنسټ، کډوال زده کوونکی، هغه زده کوونکی ده چې د يوکال څخه کم وخت کيږی چه بلجيم ته ننوتلی دی، له ½ 2 تر18 کلن ده او دا مشخصات ولري:

- خپله پناه غوښتونکی يا کډوال دي اوياهم دپناه غوښتونکی يا کډوال مل دي.
- بې وطن دي يا دبې وطني حالت يی تقاضاکړي ده. يا د پرمختګ په لور هيوادونو تبعه ده.

دا ليست (ددی هيوادونه) د پراختيايي مرستوکميټه له خوا ترتيب شوی ده. تاسي کولای شي دا ليست په OCDE ويب پاڼي کی وګوری.

هغه کسانو چې خپل ډيپلوم له خپل هيوادنه ترلاسه کړي ده ،کولای شي يوه معادل ترلاسه کړي. دزياتومعلوماتولپاره دا ويب پاڼي وګوری. **/http://www.enseignement.be**

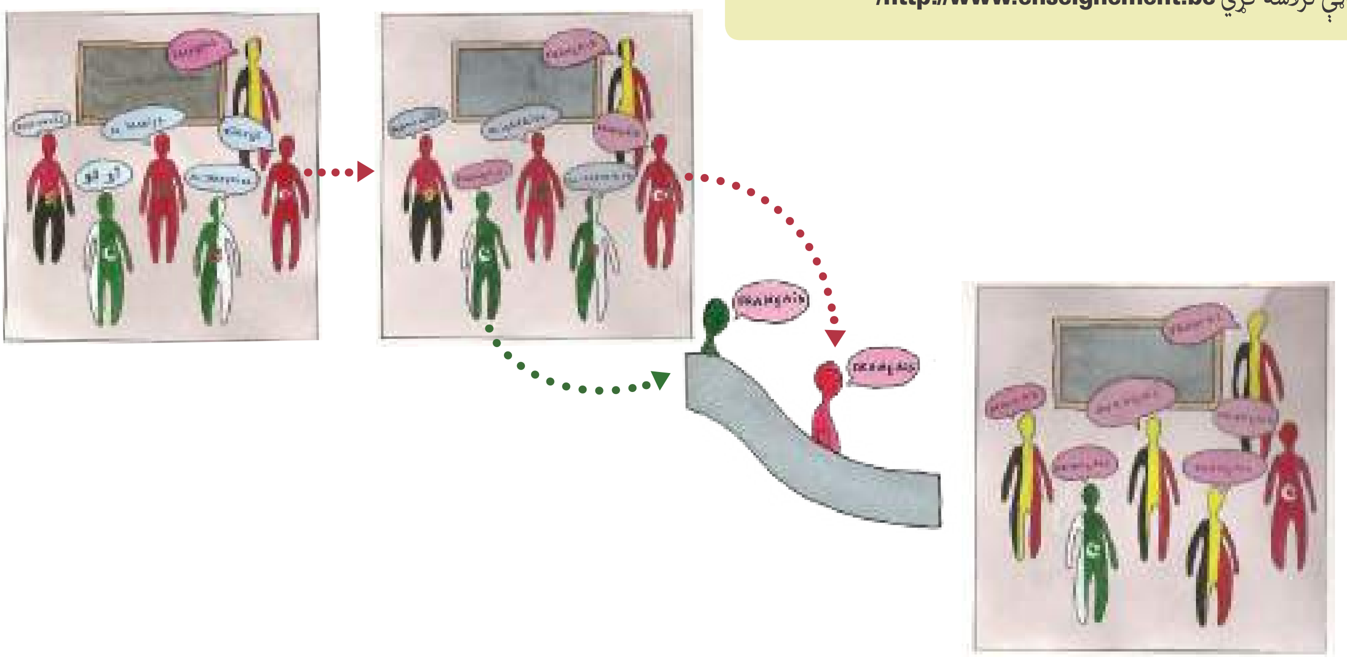

ښونځی په بلجیم کې څنګه کارکوي؟

په ثانوې دوره کی هم ښونځی اجبارې ده اومختلفی طریقی موجود دی (له 12 تر18 کلن).

ننو تلو په لومړی ثانوې دوره کښې، زماماشوم، د ده دمهارتونواوتوانایي سره سم او دداخلي غوښتنو دپابندۍ (لومړی کال عامه اویا لومړی کال متفاوت) په یوه ټولگی کې ثبت نام به شي.

له دریم کال، زما ماشوم لپاره ځولاړښووني اوانتخابونه امکان لري:

- د یومسلک زده کړولپاره (مسلکی او یا کوالیفیکیشن برخه).
- دلوړوزده کړو لپاره (انتقالی او یا ترانزیشن برخه).

ټولو زده کونکو چې دعالې ثانوې ښوني اوروزنې سرتفیکیت (CESS)، پرته دشکل اوبرخه، ترلاسه کړي دی، کولای شې خپل زدکړو، په لومړی لوړوزده کړودوره ، پرته له انجنیري علومو چې ددې لپاره دیوه ځانګړي ازموینه بریالیتوب تصدیق ضروري ده، دوام ورکړي.

له 15 کلن زما ماشوم کولای شې، نورعملی روزنه چې دښونځی اوشرکتونوترمنځ ویشل شوی ده، تعقیب کړی.
دهغه کسانولپاره چې یوخاصه مرسته ضرورت لري، په بلجیم کې یو ځانګړی تعلیمی سیستم شتون لري.

- ځانګړی تعلیمی سیستم هغه کسانو لپاره ده چې ذهني ستونزې لري یا معلول دي. رواني ټولنیزومرکز (PMS) هغوی ته لارښوونه کوي.

دنورومعلوماتولپاره: **www.enseignement.be**

- رواني ټولنیزومرکز (PMS) دماشومانو، ځوانانو اووالدینو دمرسته لپاره ده. هغوی دزده کونکوپرمختک، ددوی ژوند اودښونځی دوره لپاره، دوی ته فرصتونواوامکاناتوبرابروي.
- زه کولای شم چې هغه مرکزسره چې دزماماشوم ښونځی سره کارکوي، په مجاني ډول تماس ونیسم.

دنورپوښتنودښوونحي لپاره زه کولای شم په ښونځی یا هم هغه رواني - روغتیایي مرکزچې ښونځی سره اړتیا لري تماس ونیسم

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

ښونځی په بلجيم کې په درې پړاوو او یا په درې برخو کې ویشل شوی ده

چمتوالي (وړکتون): د ½ 2 تر 5 کلنو ماشومانولپاره
ابتدايې: د 6 تر 11 کلنو ماشومانولپاره
ثانوي: د 12 تر18 کلنوماشومانولپاره

دهرليول يا پړاولپاره ځانګړې موخې په پام کې نيول شوی دی.
نجونی اوهلکان يوښونځی ته ځي اوټوليوځای په ګډه زده کړې کوی.

په وړکتون یا چمتوالي کې، زماماشوم دښونځی سره آشنايې ترلاسه کوي(د ½ 2 تر 5 کلنو)

هلته، ماشوم دټولنيزژوند، او په تدريجې ډول دليک، لوست اودلوبوله خوا محاسبه به زده کړي. دا دوره ياټولګی اجبارې نه دی خو زماماشوم دښونځی لپاره چمتوکوي اوهغوی ته اجازه ورکوي چې فرانسوې ژبه زده کړي.

له ابتدايې څخه ښونځی اجبارې دی (له 6 تر11 کلنو).

په ابتدايې دوره کې زما ماشوم دليک اولوست، محاسبی اونورومضامينو (ساينس، ژبه، تاريخ، جغرافيه ...) زده کړي.

دوی په کورکې دندونی به ولري: تمرينونه بايد انجام کړي اولوستونه بايد زده کړي.
دابتدايې دوره په پای کې، په 6 شپږم کال کې، داساسې زدکړې سرتيفکيت لپاره یوه آزموينه بايد ورکړي. داآزموينه ډيره مهمه ده اویوديپلوم ورکوي.
که زما ماشوم بريالی شي، دې کولای شي چې دثانوي زدکړو لومړی دوره کې شامل شي، که بريالی نشي، هغه کولای شي چې یوځل بيا دا کال تکرارکړي او يا په یوه متفاوته ابتدايې دوره کې ننوځي. که ثانوي دوره کی ننوځي، دا امکان لري چې خپل ښونځی پريږدي اونوروښونځيوکې شامل شي.

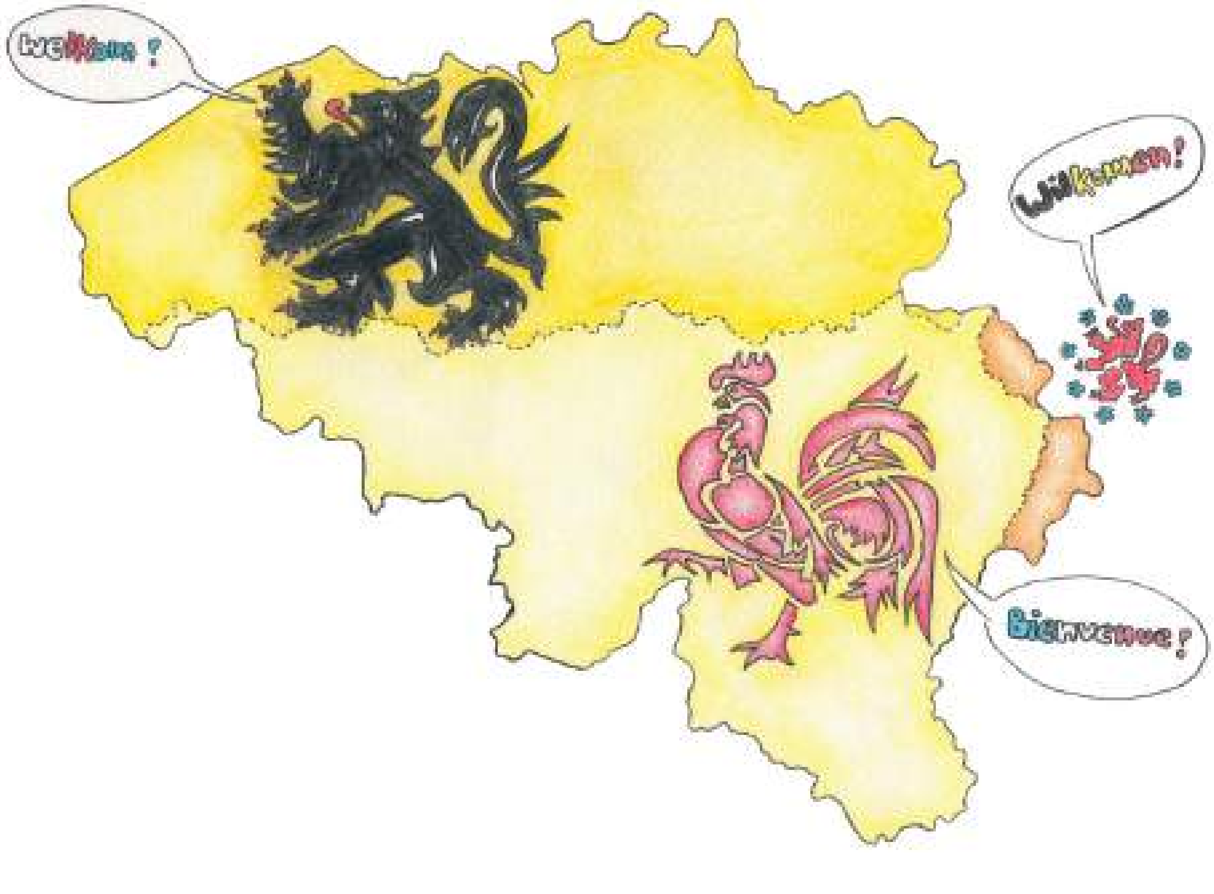

ښونځی په بلجيم کي څنګه تنظيم شوی ده؟

درې ټولنې

په بلجيم کې 3 ټولنې او3 ژبې شتون لرى :
- فرانسوى ټولنه يا ولوني – بروکسل (هغه خلک چه فرانسوى خبرې کوي).
- آلمانى ټولنه (هغه خلک چه په آلمانى خبرې کوى).
- فلاميش ټولنه (هغه خلک چى په هالندي خبرې کوى).

دلته، موږ دولونی – بروکسل فدراسيون ښونځی تاسو ته معرفي کړي ده.

رسمی اوآزاد ښونې اوروزنې

په بلجيم کې تاسوآزاد ياست چې رسمې او ياهم آزادی ښونې اوروزنې انتخاب کړی. د ياودنې وړده چې ښونځی دهغوی د ظرفيت پربنسټ زده کونکی مني.

دښونې اوروزنې دوه ډولو، آزاد او رسمې، په بلجيم کې موجود دی.

رسمې ښونې اوروزنې: داډول ښونې اوروزنې په مستقيمه توګه عامه قدرت، يعنې فرانسوې ټولنه ياهم کومون (ښاروالې) اوياهم ولايت پورې اړه لري. دا ښونې اوروزنې کوم دين اويا کومی فلسفې ته اړتيا نلري خو ديني درسونه لکه (کاتوليک، پروتستانت، يهودې، اسلامې اواورتدوکس) اوياهم د اخلاق درسونه (زده کوونکوته دوګړو حقوق اودنده، دديموکراسې، آزادې، اړيکې او انتقادې روحيې بنسټونو يا اساسات زده کړی) وړانديزکوي. د 2015 کال د سپتيمبرراهيسې، ده زده کړې چوکاټ بديل، دهغوزده کونکو لپاره، چې هيڅ فلسفې درسونه انتخاب کړي ندی، ټاکل شوې ده. د2017 څخه يوه ښهروندې لوست يا کورس عمومې به وي.

آزادی ښونې اوروزنې: دا آزاد اومذهبې ښونځی دي. مذهبې ښونځی د«ديوسيس » (داسقفانوحلقه) او يا دکانګريکسيون (مذهبې ټولنې) له خوا رامنځ ته شوی. آزاد ښونځی يا سيکولر،هغه ښونځی دي چې دهغوموسساتوله خوا، چې يوه ځانګړې تعليمي لورموندنه لري رامنځ ته شوی.

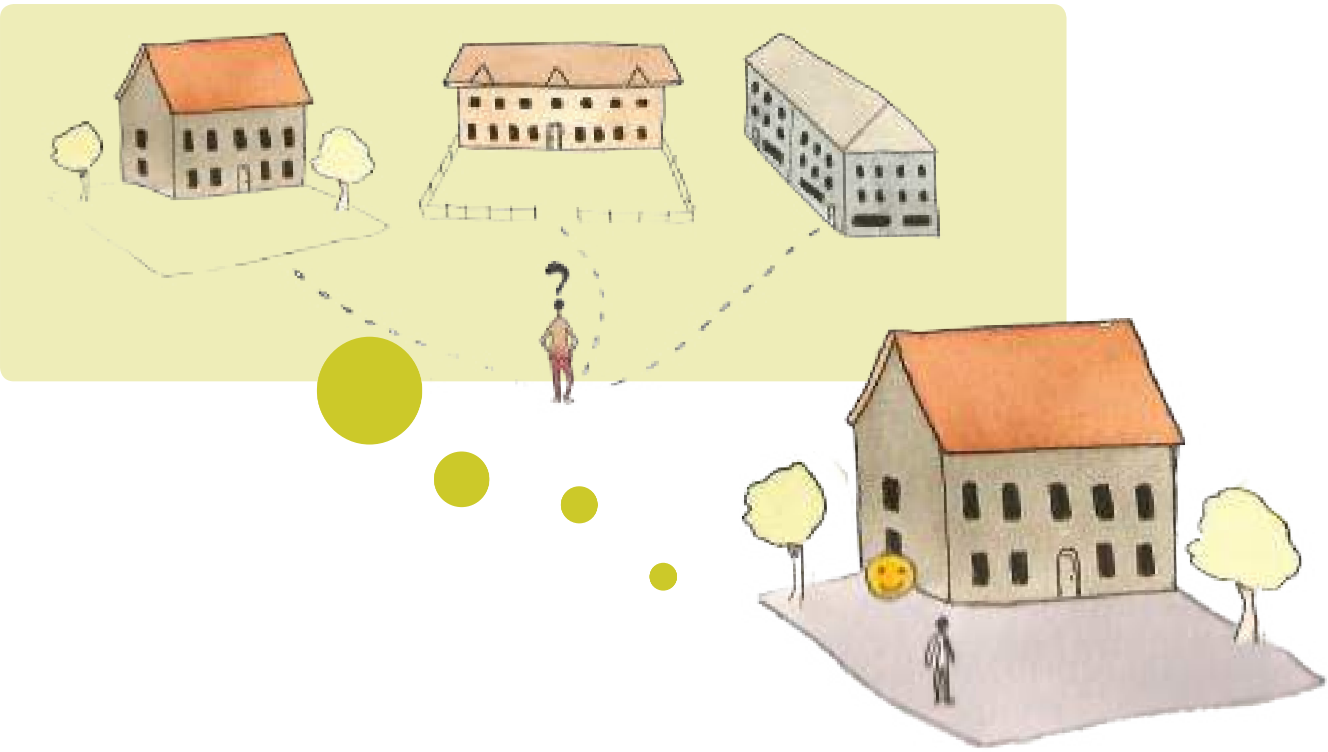

دښوونکو اوښونځی حقوق اودنده

دښوونکو دنده:

- مغوی باید خپل عزت اواحترام وساتی، دخپل صلاحیت اواقتدارڅخه کاراوخلی اوزده کوونکوته دفزیکي اواخلاقي له مخي احترام وکړی.

- دلوست دتشریح کولولپاره باید کافی وخت پریږدی.

ښوونکی تاکلي حقونه لری:

- مغوی ته باید، دزده کوونکوله خوا درناوی وشی.
- زده کوونکوته کورنی دنده ورکړی، همدارنگه د ښوونځي د رخصتیو پر مهال.
- زده کوونکوته مجازات ورکړی، کله چي توجیه ولری.
- دزده کوونکووالدینو سره وګوری.

د ښونځی دنده:

- دخپل ظرفیت پربنسټ زده کوونکوی ومني.
- دهرکال پروژی آپدیت کول.
- ښونځی، دزده کوونکوخپلسري نشتوالي، زیاتره ددوی چي قانون اجازه ورکوي، باید هغوی ته اعلام کړي. دزده کوونکونشتوالي، دنیمه ورځ پربنسټ محاسبه شي. که زما ماشوم یوه ورځ غیابت یا نشتوالي ولري، دا په دی معنی ده چي دوه نیمی ورځی نشتوالي کړی ده.

په ابتدایي دوره، که زما ماشوم 9 نیمی ورځی، بی دلیله نشتوالي کړي وی، دښونځی مدیروظیفه لري چي د اجباري زدکړي عمومی مدیریت ته خبرورکړي.

په ثانوی دوره، که زما ماشوم 10 نیمی ورځی، بی دلیله نشتوالي کړي وی، دښونځی مدیروظیفه لري چي داجباري زدکړي عمومی مدیریت ته خبرورکړي. په ثانوی دوره کی له دوهم پړاو څخه (نهم اولسم ټولګی)، که زدکونکو (کوچنی یا لوی) د 20 نیمی ورځی، زیاتره بي دلیله نشتوالي کړي وی، منظمي زده کړي په صفت له لاسه ورکوي. نو زده کوونکي یوآزاد زده کوونکي شمیرﻩ؛ دا په دي معنی ده چي زده کوونکي دغه تعلیمي کال له لاسه ورکړي ده. اونشي کولای چي بل کال یا لوړ ټولګی ته لاړشي.

که زما ماشوم، ښوونکی ته نه ځي اوډیرنشتوالي لري، زه کولای شم چي مختلفواداراتوسره (لکه CPMS اویا هم دښونځی دمنځګړیتوب خدمتونواداره) تماس ونیسم، ترڅوچي ماته ددي ستونزي لپاره مرسته وکړی.

دښونځی حقونه:

- ښونځی هغه زده کوونکوته چي اصول اومقرراتوته درناوي نه کوی، کولای شي مجازات ورکړي. دا مجازات، دښونځی دداخلي مقرراتوکې وړاندیزشوی دی.

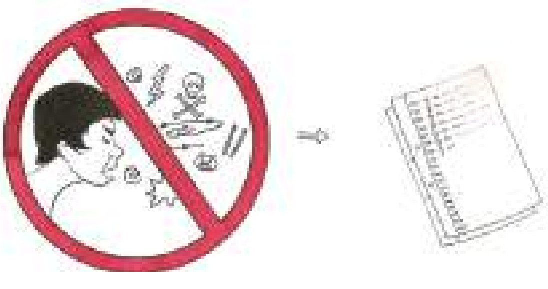

دزده کونکوحقوق اودنده

دزده کونکودنده

هرښونځي خپله خاص قوانين لري چې هغوی ته د داخلي اصول اومقررات وايي. ددی مقرراتو موخه داده چې په ښونځی کې نظم راوړې ترڅوچې په ښونځی کې یوه ځانګړې هم غړي رامنځ ته شي.

ټولوزده کونکی اوددوی والدین دادنده لری چې دې قوانينو ته درناوي وکړی.

دامقررات په دې ډول دي:

- ښونکی باید ددوی د زده کړې ځای، لوبانوته اوهم دارنګه خپلوملګرو(هلکانواونجونو) درناوي وکړی.
- هيڅ ډول تاوتریخوالي (شفاهي اويا فزيکي) په ښونځی کې نه زغمل کیږی.
- سپکی اوراسيستي وينا منع دی.
- دهغه وسايلو بيه چې د زده کونکوپه اختيارکې به کيښودل کيږي اوهمدارنګه دښونځی کرايه ډيره ګرانه ده، له دې امله، زده کونکی باید ددغ وسايلو ښه ساتنه وکړی. که زما ماشوم يادو وسايلو ته اويا د ښونځی په يوه برخه کې زيان رسولې، زه باید خسارت ورکړم.
- زده کوونکی مکلفيت لری چې هغه مسولیتونه چې له ښونکو له خواهغوی ته سپارل کيږي، ترسره کړی.

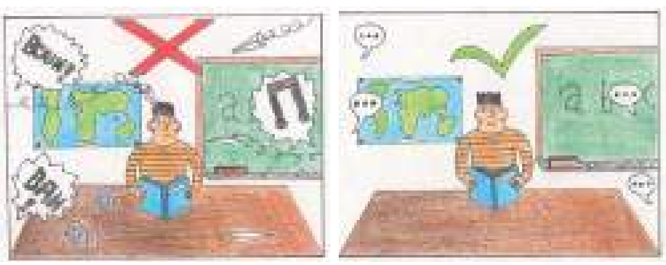

د زده کوونکوحقوق

هغوی کولای شی دښونکوسره وګوری.
دتدريسي موادو لپاره دښونکوځخه زياتره معلومات وغواړی.
هغوی حق لری، دمطالعی لپاره، يوه آرام اومناسبه چاپيريال ولری.

ګه، دنورو سره (ملګرواودښونځی کارکونکو) حقوقوته درناوي، خپلوغوښتنوبيانول، دهغوی حق دی.

دوالدينو حقوق اودنده

دوالدينو دنده

دموراوپلاراوياهم د يوساتونکی په توګه، بايد مطمين وسوچې زموږ ماشوم په ښونځۍ کې حاضرده. کله چې زماماشوم نشي کولای چې ښونځی ته لارشي، زمادنده داده چې په هم دي ورځ، ښونځی ته خبر ورکړم. وروسته ژرترژره، د وړانديزسند له لارې، دده دنشتوالي ياغيبت علت، ښونځۍ توجيه کړم.(دمثال په توګه: کله چې زماماشوم ناروغ وي، دنشتون جوازنامه، چې دډاګټرله خوانه صادره شوی وی، په ښونځۍ کې بايد وسپارم.)
په هم دي شان، زه بايد ډاډمن شم چې زما ماشوم خپل وظايف يا کورنی

کارونه ترسره کړي دي. کله چې په فرانسوی ژبه نه پوهيږم، دا ډيره مهمه ده چې، دخپل ماشوم ،دا پوښتنه وکړم چې خپل کارماته توضيح کړي، ترڅو، زه پوه شم چې دی څه کوي اوداپوهيږی که نه. داکار، هم ماته اوهم ښونکوته اجازه ورکوي، چې زما ماشوم دپرمختګ پروسه تعقيب کوی.

زه بايد په هغه ټولومعلوماتوته چې دښونځۍ له لاري ماته رسيږي ښه پوه شم، ځکه چې دهغوی ځينی معلومات ډيرمهمه دي. دا معلومات دمکتوب اوياهم زماماشوم دټولګی دورځپاڼي (24 مخ) له لاري، ماته رسيږي. زه بايد په هغه ټولومعلوماتوته چې دښونځۍ له لاري ماته رسيږي ښه پوه شم، ځکه چې

دهغوی ځينی معلومات ډيرمهمه دي. دا معلومات دمکتوب اوياهم زماماشوم دټولګی دورځپاڼي له لاري، ماته رسيږي.

دروزنې اويا په درسي وختونوکې، زه اجازه نلرم چې ټولګی ته داخل شم. که زه غواړم ښونکوسره خبري وکړم، بايد مخکې وخت واخلم.

دوالدينو حقوق

زه حق لرم، چې ښونکواوياهم دښونځۍ ريس سره، دهغوی دښه پيژندني لپاره، وخت ونيسم اوهغوی سره وګورم.

کله چې زما اوزما ماشوم ترمنځ کومي ستونزې رامنځ ته شي، په ټولي تعليمي دوره کې، زه دا حق لرم چې ديوه ټولنيزي روان پوهني مرکز سره تماس ونيسم. (14 او 26 مخونه)

زه حق لرم چې دوالدينو دانجمن غړيتوب ترلاسه کړم. (دوالدينو انجمن، دزده کوونکودوالدينو اوښونځۍ ترمنځ يوکرښه برقراروي. دا انجمن والدينو ته، دښونځۍ لپاره معلومات ورکوي اودځينومختلفوفعاليتونو چې ښونځۍ پوري تړاولري ګټه اخلي.

CROIX-ROUGE de Belgique

دوالدينو حقوق اودندي څه دي؟
دښونځی حقوق اودنده څه ده؟

په بلجيم هيواد کې، دمليت اواقامتی حالت پرته، ټولوماشومانوته، له شپږ6 کلنی تراته لس 18 کلنی پوري، ښونځی ته تلل اجباري دي. په بلجيم کې، هلکان اونجوني ټول يوښونځی ته ځی، اودهغوی تعليمي توکې يورقم دی.

ولې ښونځی اجباري ده؟

په بلجيم هيوادکې داجباري ښونځی پرځای دماشوم کارکول منع دي. بلجيم دا هدف تعقيب وي چی د عامه زدکړو دلاري نه دافرصت برابرشي چی په راتلونکې کې ټول وکولای شی يوه مناسبه دنده ترلاس کړي. دامساله په روښانه شکل کې دبلجيم په قانون کې څرګنده شوی ده. که چيرې دا قانون تطبيق نشی مشخصه اجرايي ضمانتونه په پام کې نيول شوی دي.

لومړی ماده – لومړی پاراګراف: زده کول دماشوم لپاره په يوه دولس کلنه دوره کې اجباري دي.دا دوره، دتحصيلی کال په پيل کې، په هغه کال کې چی ماشوم شپږ6 کلن ده، پيل کيږي، او دهغه تحصيلی کال په پای کې چی ماشوم 18 اته لس کلن شي، ختميږي.

د 1983 کال د 29 جون، داجباري زد کړي قانون

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés

ښونځی دتاسوماشوم لپاره څه کولای شي؟

ښونځی ته تلل، زما ماشوم ته دخبرو، لیکلواولوستلوزمینه برابروي.

په فرانسوی ژبنې ټولنه کې، په فرانسوی خبرې کول، لوستل اولیکل ډیرمهم دي.
چې زما ماشوم غواړي ښونځی ته ځی، ملګرموندنه کوي، اورګاډی اخلی، هټۍ ته د سودا لپاره ورسي، رسمي مکتوبونه اواسناد پوره کوي ... باید په فرانسوي ژبه پوه شي.
په هم دی شان، په فرانسوي خبرې کول، لیکل اولوستل هغه ته اجازه ورکوي چې په آسانی سره خپل ځان ته شغل اودنده انتخاب کړي. ددی هدف لپاره ټاکلې وخت ته ضرورت ده چې زما ماشوم دا ژبه په ښه توګه زده کړي اوواکمن شي.

ښونځی تلل، زماماشوم ته دا امکانات برابروي چه دیپلوم واخلې، شغل اودنده پیداکړي اونوري توانايي ترلاس کړي.

په بلجیم کې دکارپیداکولو لپاره یوه ترینینګ یا مشخصې تعلیمي دورې ته ضرورت ده. دیپلوم هغه سند ده چې ثابت کړي زماماشوم یوه خاصه تعلیمې دوره خلاصه کړي ده اوددي پربنسټ په یوه خاصه رشته ښه پوهیږي اوکولای شی چې په ښه توګه دا دنده ترسره کړي. دا دښونځی دلارې ترلاسه کیږي. زما ماشوم کولای شی چې، هغه ټول علوم اوتخنیکی مسایل چې په ښونځی کې یې زده کړي دي، په ټول ژوند کې په کاراوچوي.

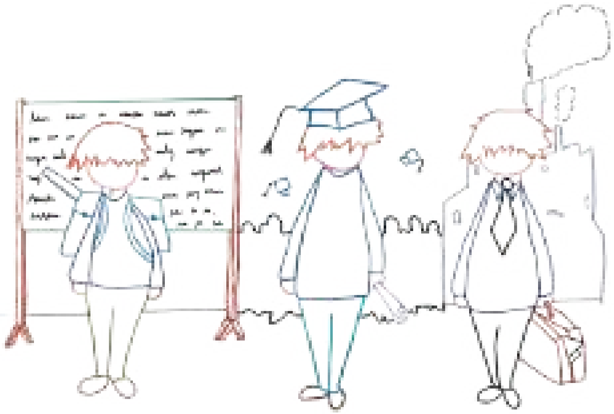

ښونځی تلل، زماماشوم ته دافرصت برابروي چې هغه هیواد چې په کې ژوندکوي، په ښه توګه وپیژني.

زماماشوم کولای شی په ښونځی کې، دبلجیم دارزښتونو سره آشنايي ترلاسه کړي. دمثال په توګه، زماماشوم، دا زده کړي چی بلجیم، ددې نظرنه دفاع کوي چې، ټول انسانان، دټولنیزو، جغرافیایی، جنسیتی اومذهبی توپیرونه سره سره، دحقوق اودندو له مخی مساوي دی. په همدې ډول، ښونځی زما ماشوم لپاره دا امکان برابروي چې هغه وکولای شی چې دهغه وګړو سره چې په بلجیم کی ژوندکوی آشنايي ترلاس کړي، ټولنیزقوانین زده کړي او انتخاب کړي چې څنګه کولای شی په دې ټولنه کې شامل شي.

CROIX-ROUGE de Belgique

لنډيز يا فهرست

ښه راغلاست 5

ښونځی دتاسوماشوم لپاره څه کولای شي؟ 7
دخبرو، ليکلواولوستلو زده کول 7
ډيپلوم اخستل دتيزاوآسانه لاري کارپيداکولو لپاره 7
دبلجيم ښه پيژندنه اوپه ټولنه کې يوځای کيدل (انتيګريشن) په آسانه لاره 7

دوالدينو حقوق اوندي څه دي؟
د ښونځی حقوق اوندنه څه ده؟ 8

ښونحی په بلجيم کي څنګه کارکوي؟ 12
دريو ژبني ټولنو 12
رسمي او آزاد ښونځي 12
ښونځی په بلجيم کې په دريږ پړاو او يا په دري برخو ويشل شوی ده 13
چمتووالي 13
ابتدايي 13
ثانوي 14
تخصصی روزني 14
دکډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم څه دي؟ 15
آيازماماشوم کولای شي چی دکډوالوزده کونکو ښه راغلاست اوتعليمي ميکانيزم ته شامل شي؟ 15
څوک په بلجيم ښونځي کې کارکوي؟ 18

عملی معلومات 20
څنګه خپل ماشوم ثبت نام کړو؟ 20
څنګه دښونځی تعليمي کال تيريږي؟ 21
يوه اونی اويوه ورځ څنګه تيريږي؟ 22
څه قواعد بايد په ټولګی کې احترام شي؟ 23
هغه زده کونکي چې قوانينوته احترام نکوي، څه ډول سزا ورکول کيږي؟ 23
ورزش (دتربيت بدني) ټولګی څنګه ده؟ 24
دټولګی ورځپاڼي څه دي؟ 24
دروزني منځګړي څوک دی اوڅه کارونه کوي؟ 25
دماشومانودتعليمی ستونزو دحل کولو لپاره چا ته بايد مراجعه وشي؟ 26
په ښونځی کی دنوروستونزولپاره چا سره بايد تماس ونيسم؟ 27
دآدرس دبدلون په صورت کې څه بايد وکړو؟ 28
په کوم ځای کې کولی شم فرانسوی ژبه زده کړم؟ 28
په کوم ځای کې کولی شم نور اطلاعات ترلاسه کړم؟ 29

ډيپلومونه قاموس 30-31

آغلو او ښاغلو،

تاسوته ښه راغلاست وایم!

تقریبا 25 کال کیږی چې دبلجیم سره صلیب پناه غوښتونکوته پذیرایی کوی. زمونژیوه برنامه هم داده چه دکورنۍ سره، دهغوی دماشومانودتحصیلی پروسي په اړه، مرسته کوی.

په دی تیروکلونوکی دا حقیقت مونږته واضح شوی ده چی زیاتره پناه غوښتنکې کورنې دتحصیلی پروسي په اړه کوم معلومات نلری. زیاتره وختونه، د پلان نه شتون له امله اویاهم دژبنی ستونزي لپاره، هغوی نشی کولای چه دخپلو ماشومانودتحصیل لپاره پانگه اچونه وکړی.

دا کتابگوټي، د پناه غوښتونکي لپاره داروپایی ټولني دبودجي سازمان او دولونی – بروکسل فدراسیون په مرسته، تاسوته ترتیب شوی ده، ترڅو تاسو وکولای شې د بلجیم ښونځی اوتعلیمی سیستم وپیژني.

ځینی ښوونکو، د تعلیم اوتربیت او دمهاجرت متخصصینو، والدین اوپه هم دا شکل ځینی موسسې ددی اثر په رامنځته کولوکي مرسته کړی ده.

په بلجیم کی ماښومان کولای شی چې دوه نیم کلنی کې ښونځی ته لاړشی. مګردشپږوکلونو تر اته لس کلونو، ښونځی اجباري ده.

داکتابگوټی تاسوته په دی مواردوکی لارښوونه کوی : ښونځی دماشومانو لپاره څه کولای شې؟ ستاسي حقوق اودندي څه دی؟ دتحصیلی قوانینو، دښونځی نظم اودیسیپلین، دکډوالوزده کونکوښه راغلاست اوتعلیمي میکانیزم په اړه. او په هم دی ډول مختلف عملی معلومات تاسوسره شریکوي.

دیادوني وړده، داکلمی چی په گلابي رنګ لیکل شوی دی، د دا کتابگوټي په پای کې، د قاموس په برخه کي تشریح شوی دي.

ښه لوست.

Billy JÜNGLING
ددیپارټمنت مدیر
دپناه غوښتونکی ښه راغلاست
دبلجیم سره صلیب

Coordination et réalisation de la première édition :
Madeleine Kirsch et Emilien Clonan

Illustration :
La direction, l'équipe pédagogique ainsi que les élèves de l'institut Technique Félicien Rops de la ville de Namur, sans oublier l'apport de M. Paris de l'ITCF Henri Maus

France Martin

Graphisme, mise en page, impression :
La Maison du Graphisme - Theux

Remerciements
Billy Jüngling
Directeur du Département Accueil des Demandeurs d'Asile de la Croix-Rouge de Belgique

Les membres du personnel de la Croix-Rouge, les enseignants et directions d'établissements scolaires, les professionnels de l'enseignement (agents des Centres PMS, inspecteurs, etc.) ainsi qu'Henryk Chojnacki (centre Fedasil de Rixensart) qui ont défini le contenu du présent livret

La Direction Générale de l'Enseignement Obligatoire pour sa relecture attentive lors de la mise à jour des contenus à l'automne 2015

Toutes les autres personnes qui ont relu ou porté un regard sur le travail produit

La Croix-Rouge de Belgique se réserve tous les droits d'utilisation ou de reproduction du contenu et des illustrations pour une finalité autre que celle de l'information du public visé.

Editeur responsable : D. Sondag-Thull, rue de Stalle 96, B-1180 Bruxelles
© Croix-Rouge de Belgique - Réimpression 2015

Dans toutes les actions qu'elle mène (secours nationaux et internationaux, don du sang, action sociale de proximité, actions en faveur de la jeunesse, accueil des demandeurs d'asile, etc.), la Croix-Rouge de Belgique compte sur vous. Si vous souhaitez nous aider à aider ceux qui en ont besoin, contactez-nous.

www.croix-rouge.be

Merci.

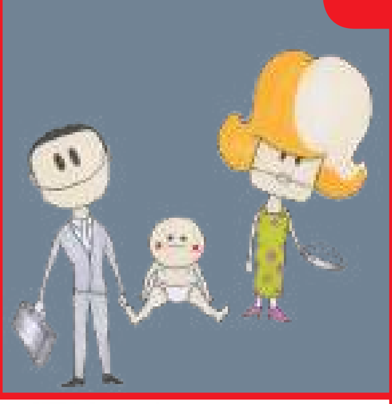

Ons Jean-Jacques

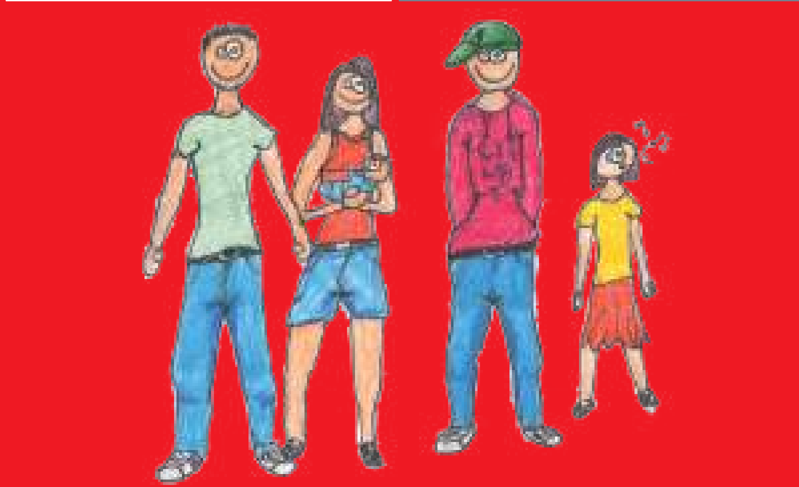

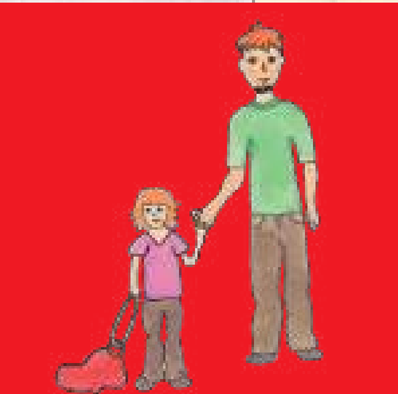

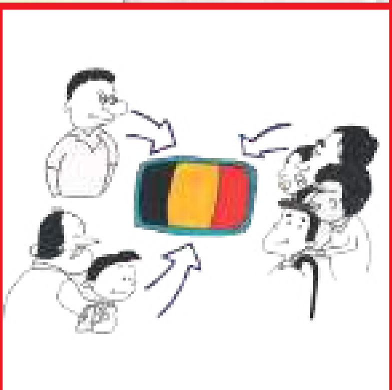

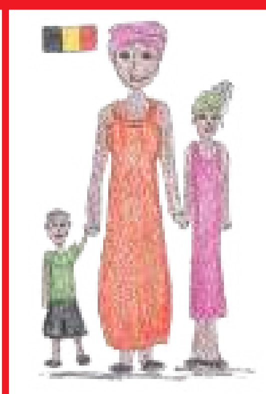

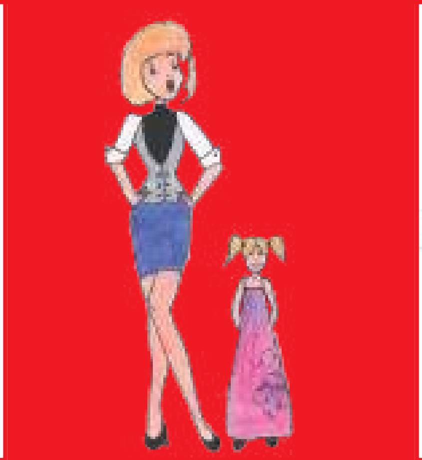

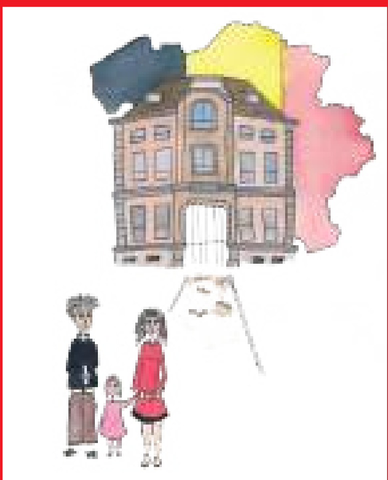

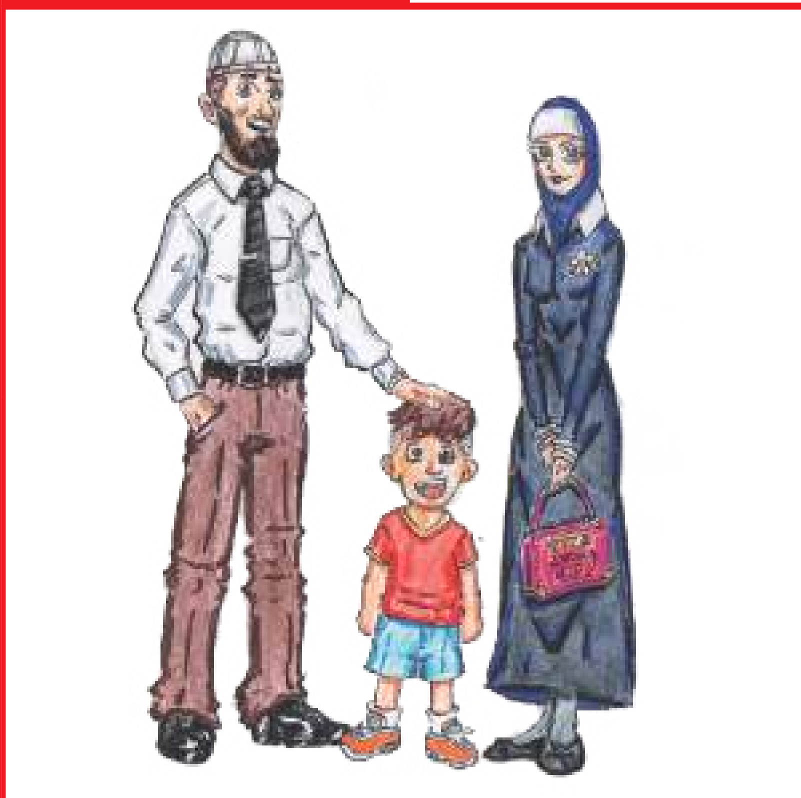
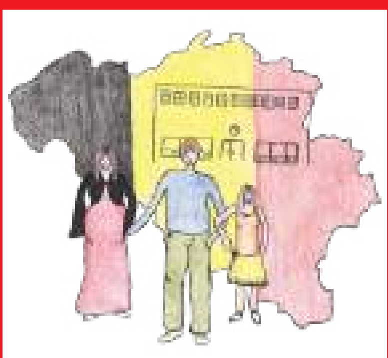

ښونځی په ولونی - بروکسل فدراسیون کي

يټوګباتک ىتامولعم

هراپلرالپواروم ولاوړکد

PASHTO وتښپ

Projet Croix-Rouge de Belgique - Fonds Européen pour les Réfugiés.
Relu et corrigé par la Direction des Ressources Humaines.
Traduit dans les langues suivantes :
Anglais, Russe, Arabe, Farsi, Serbo-Croate, Albanais, Pachto.

F.E.R.
Fonds Européen pour les Réfugiés
Ce document a été réalisé avec l'aide financière de l'Union Européenne. Le contenu de ce document relève de la seule responsabilité de la Croix-Rouge de Belgique, Communauté francophone, et ne peut en aucun cas être considéré comme reflétant la position de l'Union Européenne.

FÉDÉRATION WALLONIE-BRUXELLES
Avec la collaboration de la Fédération Wallonie-Bruxelles

CROIX-ROUGE de Belgique
www.croix-rouge.be